

Касбим ирригатор бўлгани учун Орол денгизига тақдирга бефар қаролмайдим. Республиканинг ҳар бир области ва районини ҳам бақадар кезиб чиқибман. Орол билан фахрланганман. Ахир, у 1964 йилларда бағрига 1080 миллион куб метрга яқин сув жамғариб турганди. Ўша вақтларда денгиз Ўрта Осиё республикалари ва Қозғистоннинг табиғати, демакки, бутун турмуш тарзига ҳаётбахш таъсир кўрсатиб келди.

Бироқ кейинги йилларда Амударё ва Сирдарё ҳавзасида кенг қўламдаги ирригация-мелиорация ишлари олиб борилди. Бу ҳол Орол бўйидаги табиғий аҳолини мувозанатдан чиқариб юборди. Янги ерларни тез ўзлаштириш ишларида маҳлиё бўлиб кетилди. Биргина Ўзбекистоннинг ўзидagina сўнгги йилларда 1,5 миллион гектар янги ер ўзлаштирилди-ю, Оролга тушадиган Амударё ва Сирдарё сув ресурслари таъинлашиб қолганига ҳеч ким парво қилмади.

Оқибатда Орол денгизига сув етиб қолган амри-маҳол бўлиб қолди. Олтинчи йилга нисбатан денгиз сатҳи 13 метр пасайиб кетди. Сув ҳажми нисбатан баравар ошди. Бу муҳим жараён, афсуски, давом этапти.

Бунинг устига сув ва ер ресурсларидан тежаб-тергаб, самарали фойдаланишда жиддий хатоликларга йўл қўйилди. Қорақалпоғистонда экин майдонларини планлаштиришда табиғий иқлим шартлари ҳисобга олинмади, шолчиликка зўр берилди. Натижада сув ресурсларининг бир томонлама сарф этилишига йўл қўйилди.

Партия ва ҳукумат Оролни сақлаб қолишга қаратилган тадбирлар комплексини ишлаб чиқди. Бу тадбирларнинг энг муҳими сувдан фойдаланишни тарғибли солинган иборат. Амударё ва Сирдарёдан сув олиш қатъий назорат қилинмасан, Оролга охиёат етказиб беришда ўзгариш бўлиши қийин. Бунинг учун, энг аввало, сугорилиш тармоқлари тўғрисида реконструкция қилиниши зарур. Сув тўғрисида жабҳасида жамғарилиб таъриб қилинган таъриб-техника тарғиблининг ҳаёт синови-дан ўтган самарали таърибларига жиддий амал қилиш керак, деб ҳисоблайман.

Орол масалалари ҳал этилиши Ўзбекистон СР Олий Совети депутатлар туруши томонидан назорат қилиб боришмоқда. Ўзбекистон жуда муҳим бир масалага — ерларнинг ҳосилдорлигини ошириб бориш ва мелиорацияланган майдонлардан олинадиган ҳосилни муттаъил қўйиштиришга эришиш.

ни алоҳида назоратта олишга жабҳасида қаратилган. Бунда Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув ҳўжалиги давлат комитети инженер-техник ходимлари энгмасига катта масъулият тушади. Улар сугорилиш тармоқлари-дан фойдаланишни тақомиллаштириш, экин майдонлари мелиоратив ҳўлатини яхшилаш ҳамда сув билан таъминлашни барқарорлаштиришлари зарур. Шундагина ерларнинг ҳосилдорлигини ошириб боришга эришиш мумкин. Сугорилиш тармоқлари ходимлари 4100 минг гектар майдонда сув етказиб беришни мураккаб тармоқлар орқали, жумладан 1500 минг гектар майдонда машинада сугорилиш усули орқали амалга оширишмоқда. Ўзбекистон республикасида барча дарёлардан 55—57 милли-

СУВЧИ КАСБИ АРДОҚКА МУХТОЖ

ЕКИ МАВЖУД ОБ-ҲАЕТ МАНБАЛАРИДАН ОМИЛҚОРЛИК
БИЛАН ФОЙДАЛАНИШ ТАДБИРЛАРИ ХУСУСИДА БАЪЗИ
МУЛОҲАЗАЛАР

ард куб метр атрофида сув бўлиши талаб қилинади. Шундагина республика бўйича сугорилишда ўртача 64 процент таъминлашга эришиш мумкин. Қорақалпоғистон АССР шартларида 56 процент, Бухоро областида эса 58 процент тармоқлар сувидан фойдаланиш имконияти яратилади.

Сугорилиш тармоқларида сувнинг шимилли кетиши оқибатда илгаридан фойдаланиб келинган ерларнинг мелиоратив ҳўлати ёмонлашмоқда. Сугорилиш тармоқлари тақомиллаштириш мумкинми? Бунинг учун сув тақсимотини автоматлаштирилган тартибда йўлга қўйишга ўттиш керак. Афсуски, бу иш бизда жуда орада қолган. Эндиликда мамлакатимизда ва чет элларда тўпланган техникавий базани ривожлантириш ҳамда техникавий янгилликларни жорий этишни жадаллаштириш зарур.

«Сирдарё» ва «Амударё» сув ҳўжалиги бирлашмалари йўли билан Ўрта Осиё республикалари ва Қозғистон ўртасида сув тақсимотини оператив тарзда ҳал қилиш

зарурати туғилди. Бу давлат томонидан белгиланган лимит асосида иш қилиниши тақозо этади. Ўзбекистон ССР учун Сирдарёдан 10,5 миллион куб метр ва Амударёдан 23,8 миллион куб метр сув бериш кўзда тутилган. Шу тартибда сувдан фойдаланиш 1988 йилда ўзини оқлади. Бу таърибда асосида республиканинг областлари ва районлари сугорилиш тармоқларига ҳам лимит белгиланган тақозоси бўлиб қолди. Шундай қилинмасан, экинларни сугорилиш мавсумларида охиёат таъминотини бир меъёрга йўлга қўйиш мумкин эмас.

Шу ўринда бир масалага эътиборни қаратмоқчиман. Бизда сувчи мутахассислиги ходимларига муносабат улар сарфлаётган гайрат-шижоатга яраша эмас. Ўзбекистон ССР Давлат агроноат комитети, Мелиорация ва сув ҳўжалиги давлат комитети, сув тармоқларидан фойдаланиш ходимлари ҳўқуқий статусини белгилаб қўйиш керак. Ахир улар жуда муҳим иш билан шуғулланишлари, колхоз ва совхозларга сув тақсимотини барқарорлаштириб турувчи, ар-

донда муҳтор касб эгалари-дир. Қолаверса, сувнинг вақтида етказиб берилиши, тежаб-тергаб сарфлалини юзасидан фақат ана шу касб эгалари масъул бўлишлари зарур.

Яна бир тапни илова қилиб қўйиш керак. Мелиорация ва сув ҳўжалиги давлат комитети фаолиятига вақт-бевақт аралашверишдан иборат мамъурий-бўйруқ-бозлик услубидан мутлақо ҳалос бўлишимиз лозим. Сув тақсимотидаги оператив масалаларда област, район партия комитетлари, меҳнатчилар депутатлари област ҳамда район Советлари ҳўда-беҳўдага аралашвериш фўда-ўғига зарар келтирди. Бунда, албатта, сув олишчи ва сув тақсимловчи хизматлар ходимлари вазифалари ҳам аниқлаштирилиши ке-

бошдаги кўрсатмасида сугорилидиган ҳар бир гектар ер ҳисобига сарфланганда оби ҳаёт саломини намида 15 процент қисқартириш таъинланган. Сув сарфлаши ишлаб чиқариладиган саноат маҳсулотини бирлиги ҳисобига 20 процент, коммунал-машиний эҳтиёжларда намида 15 процент ва икки минг-инчи йилга борадиган 1977 йилдаги даражага нисбатан 25 процент қисқартириш кўзда тутилган. Сувдан фойдаланишда шу тартибда, 9 тутиш 1991 йилга бориб, 9 миллион куб метр сувни иқтисод қилиш, яъни Орол денгизига бериладиган сувни шунча қўйиштиришга хизмат этади.

Сувдан фойдаланиш коэффицентини ошириш ҳам муҳим. Сув ҳўжалиги таъинотлари, колхозлар, совхозлар ва бошқа муассасалар олдида сугорилиш тармоқлари фойдали коэффицентини ҳўзғири 0,64 дан 1995 йилга бориб 0,74—0,75 га етказишдан иборат вазифа қўйилган. Шунга эришилган тақдирда Орол денгизини яна 5 миллион куб метр атрофида қўшимча сув олиш имкониятига эга бўлади. Бунга сугорилиш тармоқларини қайта жиҳозлаш ҳамда реконструкциялаш йўли билан эришиш мумкин. Ана шу масалаларга мўлжалли маъналарнинг 70 процентдан кўпрогини сарфлаш кўзда тутилган. Мирзачўл таърибасида шу ҳол тўла таъинланганини таъинлаб ўтмоқчиман. Сугорилиш тармоқларини фойдали иш коэффицентини Мирзачўлда 0,82 га етиб, тежаб қилинган сув 18 процентга тўғри келганини амал қилса арзидиган таърибда даракчи-сидир.

Қорақалпоғистон шароитида сув ресурсларидан тежабли ва самарали фойдаланиш йўлга қўйиш учун сугорилиш тармоқларини қисқартириш лозим. Оролга етказиб бериладиган сув миқдорини қўйиштиришнинг бошқа воситаларидан ҳам фойдаланиш керак. Хоразм области ва Туркменистон ССРнинг Ташкент областидаги Озгир, Дарёлик, «Дружба» коллекторлари сўғир дренажлар орқали етказиб бериш ҳам катта манфаат келтирди. Ҳўзир бу манба-ларнинг суви Сарикамий қўлга ташлаб юборилмоқда. Бу резервдан фойдаланиш қўшимча тарзда йилга 6 миллион куб метр сувни Оролга қўйиш имкониятини яратди.

Оролни асраб қолиш учун шу ва бошқа қўшимча резервлардан умумий, ишнинг қўзини билиб фойдаланавериш керак.

Ф. НАЖИМОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ирригатор.

ҚИЗГИН КҮНЛАР

Ҳўзир далада айни иш қилинган пайт. Ределияга келадиган маъналарда ана шу мавзу қаламга олинган. Асарнинг таъриблар республиканинг деҳқонлари, қорвдорларнинг бутуни кўзда амалга оширадиган тадбирлари, ютуқлари ҳақида ёзилган.

Қорақалпоғистонлик Б. Дўсовнинг хатида қўйиладиган сўзлар билан: «Элли-кальга районидан «Қирқиз-обод» колхозининг К. Жуманов этакчилиги қилаётган бригада деҳқонлари астойдил меҳнат қилишди. Коллектив аъзолари бу йил 100 гектар майдондаги экин-дан 30 центнердан пахта етиштиришни мўлжаллашган. Айни кунларда гўза қатор оралирига ишлов бериш давом этмоқда. Парвариш яхши бўлганлиги туфайли гўзалар ётмасига шоналанди. Таърибали сувчилар экинга сув тарапти. Зарарчилардан қарши кураш ҳам деҳқонлар эътиборида турибди».

Худди шу мазмундаги мактублар андишонлик З. Қодиров, фарғоналик А. Нурматов, сурхондарёлик М. Раҳмонов, самарқандлик Р. Муҳаммадиева ва бошқалардан олинди.

«Ўзбекистон» колхозини пиллоларини ваъдаларининг устидан чиқиди. — деб ёзди Ҳўжаобод районида Р. Жуманов. — Қабул пунктларига 3411 килограмм юқори сифатли «кум» тола» етказиб берилиб, бу борадаги план ошириб бажарилди. Муваффақиятга Р. Набиева, Ф. Одилова сингари пиллоларлар муносиб улуш қўйишди.

Жумладан С. Қодиров, Т. Ҳотамов (Фарғона), О. Саътов, Н. Азаматов (Наманган), Ф. Паршев (Андижон), Ш. Бокиев (Бухоро)лар ҳам пиллоларнинг ютуқлари ҳақида қалам тебратилган.

Шунингдек, қатор жамоатчи муҳбирларимиз агроноат комплексидан ишларга долат турли мазмунда хат-хабарлар йўллаган. Бунга бухоролик Х. Тожиёва, фарғоналик Э. Аҳроқовлар ва бошқаларнинг мактубларини мисол қилиб келтириш мумкин.

• Ташвишли сигнал

ЦЕХ ИШГА ТУШДИ, ЛЕКИН...

Косонсой касаначилик фабрикасида терини қайта ишлаш ва ундан пўстин, куртка ва бошқа киши киимлар тайёрлаш цехи ишга туширилди.

Шу йилнинг ўзида янги цех 250 минг сумлик маҳсулот ишлаб чиқариши лозим. Аммо касаначилар ҳўзирнинг ўздаёқ қатор муаммоларга дў келмоқдалар. Аянчагина қийинчиликлардан сўнг Термиздан Косонсойга 150 дона тери келтирилди. Косонсойда экин областнинг бошқа районларига ҳайвон терилари топилаётганми? Албатта, бор. Ҳатто районнинг ўзида қўй-оччилик совхозини мавжуд. Лекин қорвдорларнинг Косонсой тайёрлов идорасига топирадиган терилари бу ердан «Ўзбекирлашув» иҳтиёрига юборилмоқда. Цехга эса катта харажатлар эвазига бошқа областлардан ҳам ашё келтирилипти. Бундай аҳвол қачонга давом этади?

К. ОХУНОВ,
Косонсой район «Ленин» газетаси муҳаррири ўринбосари.

• Янгилдан хабарлиғиз борми?

АБИТУРИЕНТЛАРГА ИМТИЁЗ

Шу кунларда республика-мидаги барча ўқув юр-тирлари бўлажак талабаларни қабул қилиш бошладилар. Бу йил қабулда янги талабалар қўну-қондалар, қўлайлик ва имтиёзлар ҳам бор. Чўночи. Қорақалпоғистон Автоном Республикасида Тошкент, Андижон, Самарқанд медицина институтлари ва Ўрта Осиё медицина педагогика институтлари талабалар қабул қилиш бевосита Автоном Республиканинг ўзида, яъни Нукус давлат университети қошида ўтказилади. Бу эса йилги-қилар-

Ўзбекистон ССРнинг Тиллар тўғрисидаги Қонуни лойиҳаси- умумхалқ муҳокамасида

КҮНГЛИМИЗДАГИ ТАПЛАР

Ўзбек тилига давлат статуси берилиши республика-мида мавжуд бўлган қўпчи-ликларни муайян даражада ҳал қилишга аминимиз. Йўллар-дан, ўзбек тилининг жамя-тимиз ҳаётида кенг миқёсда фаол қатнашиши бй тарихи-миз, маданий меросимиз, ил-гор аънаъаларимизни ҳар томонлама чўқур ўрганиши-миз ва улардан фойдалани-шимизга хизмат қилади. Бундан ташқари тилга бўл-ган эътиборнинг кучайиши мактаб ва олий ўқув юр-тирлари учун янги-янги дарслик-лар, ўқув қўлланмалари яра-тиш, интернационал тарбия-га янги ҳаёт бахш этиш, қо-лаверса, қўпчиға ешларни иш билан таъминлаш имконини беради.

Лойиҳани ўқир эканмиз, ундаги баъзи боб ва модда-лар мазмунини юзасидан муло-ҳазалар пайдо бўлди. Мас-алан, 1-бобда ўзбек тилига бериладиган ҳўқуқий статус-нинг зарурлиги ва конститу-ция асоси аққол сезилмади-ди. Ўз-ўзидан маълумки, уш-бу тилга берилаётган давлат статуси ўш моҳити билан партияимизнинг ленинча мис-лий сисмати ҳақида ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Конституцияларига зид эмаслиги ҳаммага равшан.

Шуни эътиборга олган ҳўл-да, маънадаги «Ўзбек тили-нинг расмий давлат тили статусига эга бўлиши» иб-орасидан кейин «унинг кон-ституция ҳўқуқларини муҳо-фаза этилишига қаратилган-дир» сўзлари билан давом эттирилса, маъсад аниқ ва ишончли ифодаланган бў-лар эди.

Бугунги кунда мактаблар-да, ўқув юртиларида ўзбек тилида чоп этилаётган дарс-

ликлар, ўқув қўлланмалари-нинг етишмаслиги аниқли-қолди. Шу вазиятни эъти-борга олиб, VI бобнинг 23-моддасидаги «гражданларга уларнинг она тилида таҳсил бериш учун синфлар, груп-палар ва тўғрақлар очила-ди»дан сўнг «заарурий дарсликлар, ўқув-методик адабиёт билан таъминлана-ди», деб қўшиб қўйилса маъқул бўлар эди. Натижа-да, бу масалада берилаётган конституция ҳўқуқ билан уни амалга ошириш нафоти-ни уйғунлашган бўлар эди.

Бундан ташқари «Бошқа миллатлар ва миллий гуруҳ-ларнинг тиллари» бобида бу-гунги кунда республикада мавжуд демографик вазият-га асосланиб, соң жиҳатидан қўпчили миллатлар номма-ном қайд этилган. Фирри-мизча, партияимизнинг мил-лий масалани босқичма-босқич ҳал этишга қир-шаётганлигини, социал адо-лат тантана қилаётганли-ги ва натижада келажакда содир бўладиган аҳоли составиданги ўзгаришларни кўзда тутиб, матнин «Ўз-бекистон ССРда истиқо-мат қилувчи миллат ва халқлар вакиллари гўза яшайдиган жойларда» тар-зида таҳлил этиш лозим.

Ўзбек тилига бериладиган давлат статуси қайта қуриш шарофати. Уни қўллаб-қув-ватлаш — барчамизнинг гражданий бурчимиз. Шун-дай экан, уни қандай қийфада тасаввур этиш жа-моатчилик фаолигига бог-лиқ.

Р. НОСИРОВ,
Абу Райхон Беруний но-мидаги Тошкент политех-ника институтининг фило-софия кафедраси доценти, фалсафа фанлари номзо-ди.

Истардикки...

IV боб, 14-модда қўйида-гича берилса:

«Ўзбекистон ССР давлат ҳўқимияти ва бошқарув ор-ганлари билан ёзишмаларда, шунингдек ўзаро ёзишма-ларда республиканинг муас-саса, қорхоналари ва ташки-лотлари ўзбек тилини қў-лайдилар».

IV боб, 15-моддаси эса қўйидагича бўлишини истар-дик. «Қорхона, муассаса ва ташкилотларда ҳисоб-китоб, статистика ва молия ҳўжжа-лари ўзбек тилида, иттифоқ министрликларига қарашли қорхоналарда ўзбек тили ва рус тилида ёзилади, рес-публикадан ташқарига жуна-тиладиган ҳисобот ва молия ҳўжжатлари эса рус тилида ёки тегишли томонга маъқул тилида ёзилади».

V боб, 19-моддаси «Ўз-бекистон ССР давлат арбитра-жи органлари муассаса, қор-хона ва ташкилотлар ўрта-сиданги ҳўжаларни нисоларини ўзбек тилида қараб чиқари-лар» тарзида ёзилишини ис-тардик.

IX боб, 33-модда эса «Дав-ҳалар, эълонлар, реклама-лар, преискурнтлар ва бошқа кўргазмалар ахборот ўзбек тилида ёзилади, алоҳида зару-рат бўлганда, ўзбек тилида ва рус тилида, ёки шу ерда гўза яшайдиган миллат тили-да ёзилади» деб ўзгариши-лини керак.

XI боб, 39-моддадаги қо-нуни жорий этиш босқичда-ри муддатлари аниқ-равшан белгилансин.

Таъкидларга Низомхўжа-евларнинг 17 нафар онла аъзолари ва «Ташкетили-маш» заводининг 8 нафар ишчилари имзо чекишган.

— Автоном республика-да бўлажак шифокорларни тай-лаш, уларни имтиҳондан ўтказиш учун юқоридан ме-дицина институтларининг маъсул ходимлари, Нукус давлат университети ҳамда автоном республика ўрта мактабларининг малакали пе-дагоглари қатнашадилар, — дейди Ўзбекистон ССР Со-лиқни сақлаш министрлиги ўқув юртилари бўлими бош-лиги Н. Муродов.

Бўлажак талабалар авто-ном республика аҳолисининг оғирини енгил қиладиган, бе-морлар дардига малҳам бў-ладиган шифокорлар бўлиб қайтишларига ишончимиз қо-лим.

А. ЭРГАШЕВ,
республика саломатлик марказининг матбуот группаси ходими.

ЖУРНАЛИСТЛАРГА МУКОФОТЛАР

СССР Ички ишлар минис-трлиги ички қўшинлар бош-лиги генерал-полковник Ю. В. Шаталовнинг буйру-ли матбуотда ишлаётган бир гуруҳ журналистлар ик-кинчи даражали «Хизматда

намуна кўрсатганлиги учун» кўркам таъкидланган ни-гони билан мукофотландилар. Фарғона областидаги фўна-ли воқеалар содир бўлган жойлардан материаллар жу-натган журналистлар иш-ни қўйишлар қўмондонлиги шун-

дай юксак баҳолади. Газет-хонларга катта таъсир кўр-сатган хабарларнинг ҳоли-лиги, тўғриллиги ва долзарб-лиги таъкидланди.

ТАСС — ЎзТАГ, «Прав-да», «Комсомольская прав-да», «Красная звезда», «Фер-ганская правда» газеталари-нинг муҳбирлари мукофот-ларга сазовор бўлишди.

Ишонч тикланыпти

Пойтахт области кишлоқ районларида қўлаб меҳнатчи туркларни истиқомат қилишда. Областининг социал-иқтисодий тарақ-қийида ҳамда давлатга кишлоқ хўжалик маъ-сулотлари етказиб беришда эришилган муваффақиятларда меҳнаткам турк бир-дорларининг ҳам муносиб ҳиссалари бор, албатта.

Яқинда Фарғона областида рўй берган хўнук воқеалар туфайли бу ердаги меҳнатчи турк оилаларининг ҳам ҳаловати йўқолган. Област партия комитети та-шаббус билан уюштирилган партия, со-вет, комсомол ходимлари ва меҳнат вете-ранларидан ташкил топган сиёсий групп-ларнинг жойлардаги жонли мулоқоти ту-файли миш-мишларга барҳам берилиб,

ўзаро ишонч ва қардошлиқ тўғрисида қайта тикланмоқда. Ёшларнинг замона-сиз муҳаббат руҳида тарбияланган фидо-кор турклар оёсинида меҳнатини давом эт-тиришмоқда.

Суратларда: 1. Пискент район партия ко-митети секретари М. Ҳайдарова ва област хотин-қизлар совети аъзоси К. Қамбаров «Пискент» совхозини ёшлари билан суҳбат ўтказишмоқда. 2. Бўкч райондаги «Қў-орол» совхозидан ишлаётган Мухтаз Ҳаби-бов онласи гўза парварлишига қалб қўри-ни сарфламоқда. 3. Фалаба районидан шар-бат тайёрлаш заводи ишчиси Оғазот Билол ўғли. 4. «Огонёк» совхозини соҳибқори Со-ния Биналиева.

М. НАЗАРОВ суратлари.

МЕҲНАТКАШЛАР ҲУҚУҚЛАРИ ВА МАНФААТЛАРИ КАСАБА СОЮЗЛАРИ ҲИМОЯСИДА

28 июнь кунин Тошкентда маданият ходимлари касаба союзи марказий комитети президиумининг кўча маж-лиси бўлди. Маъмур маж-лисида Ўзбекистон ССР каса-ба союзи комитетларининг меҳнаткашлар меҳнат ҳўқуқлари ва қўнуқий ма-нафаатларини ҳимоя қилиш юзасидан олиб бораётган иш-ни муҳофиза қилинди. Мажлисини маданият ходимлари касаба союзи мар-казий комитетининг раиси И. А. Науменко олиб борди.

Бу йилнинг Ўзбекистон-да ўтказилган бекиз эмас. Ушбу кенгашга мамла-катнинг бошқа республика-ларидан ҳам касаба сою-

вакиллари тақдир қилинган эди. Тармоқ касаба союзи марказий комитети тузган текширув бригадалари Ўз-бекистонда ишлаганида касаба союзларимиз ор-тирган катта таърибани умумлаштиришди, рес-публикада активлар ишнинг қўпчилига янги, қизил-қизил форма ва методларини то-пишди. Республикада эконо-мика, меҳнат ва социал со-ҳада касаба союзларнинг муҳофаза бобидаги ишлари-ни кучайтириш учун кўп иш қилинди.

Маданият ходимлари каса-ба союзи республика комите-тининг раиси Муҳамед Мир-заалиева Тўлағанова прези-

дум мажлисида доклад қилди. У ана шу ижобий натижалар ҳақида кўп гапи-риш мумкин эди. Аммо Тўлағанова бошқача йўл тутди. У касаба союзлар ишдаги нуқсонлар ва кам-чиликларини синчковлик билан ҳолис таҳлил этишга уринди. Иш юришиб кета-ётган бўлса, бу барча касаба союзи ташкилотларига ёйилиши, агар ишнинг маза-си бўлмаса, бунинг сабаб-ларини биринчи навбатда қидириб топиш лозим.

Касаба союзларининг меҳ-наткашлар ҳўқуқларини ҳи-моя қилиш борасида олиб бораётган ишда ҳали кам-қўшлар кўп, жумладан яхши ачагина — биз бунга яхши тушуниб турибмиз. Бу умуман республикадаги бар-ча касаба союзларига ҳам таал-луқлидир. Бу соҳада аҳвол оғир. Ўзбекистонда мада-ниятининг моддий-техника ба-заси заиф. Ўзлаб ва минг-лаб клуб бинолари ночор

аҳволда. Бу биноларни на-патлаб ремонт қилиш керак, маданият ходимларининг ма-лакаси етарли эмас, бунинг устига ходимларнинг иш ҳақи жуда кам, уларга уш-қий берилаётган ҳисоб, бош-қа ачагина социал-маиший қийинчиликлар ҳам бор.

Касаба союзи активларига ана шундай шароитда иш-лаш осон эмас, албатта. Министрларнинг ва идора-ларнинг раҳбарлари хамша-ҳа ҳам уларнинг қўнглини то-пиб қўллаб-қувватлашаёт-гани йўқ, баъзан касаба союзлари бошлиқлар сало-бати олдида эсанкираб, жанжал чиқармай қўя қо-лайлик қилади иш тут-моқдалар. Масалан, респу-бликадаги айрим босмахо-ларини ёпиб қўйиш керак эди. Чўночи бу қорхона-лардаги иш шартини жуда ёмон. Касаба союзи комите-ти ёки Совети шундай жа-дорга келгудек бўлса, тех-ника инспекторларига таъйин ўтказиш бошладилар: одам-ларини маюсиз қолдириб

бўлмайдиму, оиласи, бола-чақаси бор ахир. Худди ана шу ўринда ўз сўзида турш-матонати бўлиш, мақсадга эришиш зарур. Лекин ҳам-мада ҳам бундай бўлавер-майди.

Республика комитети ҳам, касаба союзлари област Советлари ҳам меҳнаткаш-ларнинг манфаатларини ҳи-моя қилиш учун қатъият билан кўп иш қилмоқдалар. Аммо, ҳар қалай, президиум мажлисида бу ишнинг яна ҳам таъсирчан, яна ҳам са-марали бўлишини ўйлаб ачагина мулоҳазалар, ис-таклар айтилди. Бу масла-хатлар Ўзбекистон актив-ларига кўп жиҳатдан ёрдам беради, албатта. Шу боис-дан ҳам президиумнинг кў-ча мажлис ўтказишдаги жо-ларда амалий ёрдам бериш формаси ўзини тўла оқлади. Республикадаги касаба союзи ходимлари ҳам бу усулдан дадилроқ фойдаланишлари керак, албатта.

